

ICT Haalbaarheidstoets

Programma ZBJ

30 september 2014

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel van de ICT Haalbaarheidstoets	4
1.3 Aanpak	5
1.4 Indeling rapport	5
2 Vraagstelling	7
2.1 Aanleiding	7
2.2 Vragen aan de markt	7
3 Vraag 1: Zijn de hierboven geschetste doelstellingen naar uw mening haalbaar en realistisch? Zo niet, waarom niet?	9
3.1 Het antwoord van de markt samengevat	9
3.2 Inbreng en discussie aan de tafels	9
4 Vraag 2: Perceelindeling & Regie	12
4.1 Het antwoord van de markt samengevat	12
4.2 Inbreng en discussie aan de tafels	12
5 Vraag 3: Zijn de technische uitgangspunten, zoals geformuleerd in bijlage B naar uw mening werkbaar en toekomstvast?	14
5.1 Het antwoord van de markt samengevat	14
5.2 Inbreng en discussie aan de tafels	14
6 Conclusies en aanbevelingen	16
Bijlage A: Deelnemers	18
Bijlage B: ZBJ Principes ten behoeve van Marktconsultatie	19
1 Uitgangspunten & Voorwaarden ZBJ	19
1.1 Afhankelijkheden	22
1.2 Buiten scope	22
2 Aantallen	23
3 Ontwerp principes	23

Managementsamenvatting

Deze managementsamenvatting volgt de drie vragen die door DJI gesteld werden:

Zijn de doelstellingen van DJI haalbaar en realistisch?

De marktpartijen geven aan dat de doelstellingen van DJI haalbaar zijn onder een aantal voorwaarden. Het is haalbaar omdat er genoeg (standaard) producten en diensten op de markt zijn om deze "zelfbediening justitiabelen" in relatief korte tijd te realiseren.

De doelstellingen zijn alleen haalbaar wanneer de marktpartijen een samenwerkingsverband (kunnen) vormen en er 10 tot 12 maanden beschikbaar zijn voor een aanbestedingstraject en de eerste fase van de realisatie.

Bij de publicatie van de aanbesteding is helderheid nodig over de inzet van de bestaande leveranciers van DJI. De marktpartijen bevelen aan de omschrijving van de gevraagde functionaliteit open en flexibel te houden en te richten op gebruik van standaard producten; het is immers moeilijk voorspelbaar wat de technologische en functionele ontwikkelingen zullen zijn, evenals de wijzigingen in gebruikerswensen en eisen.

Is het hierboven beschreven concept naar uw mening als één integrale dienst in de markt af te nemen (m.u.v. housing & hosting)? Is de splitsing in percelen, volgens u logisch en werkbaar?

De marktpartijen zien geen expliciete voordelen van deze perceelindeling. Het lijkt vooral bedoeld om eventuele bestaande leveranciers een duidelijke plek te kunnen geven. De marktpartijen geven in meerderheid voorkeur aan het als geheel uitzetten van de vraag naar een DJI passend platform voor de zelfbediening, zodat de marktpartijen zelf de verdeling nu en in de toekomst kunnen inrichten. Dat levert zowel vereenvoudiging bij realisatie als bij beheer op. Een uitzondering op deze lijn is het inkopen van commodity diensten. Een belangrijk aandachtspunt is het voldoende open en flexibel houden van de in te richten infrastructuur t.b.v. toekomstige ontwikkelingen.

Zijn de technische uitgangspunten, zoals geformuleerd in bijlage B, naar uw mening werkbaar en toekomstvast?

De markt geeft aan dat een aantal van de uitgangspunten veel invloed op de te realiseren oplossing en het beheer zullen hebben. Andere uitgangspunten worden juist gemist. Veel vragen en opmerkingen van marktpartijen hebben betrekking op de eis Wifi-TV, het aantal DJI medewerkers dat er gebruik van gaat maken, de scheiding of koppeling met andere netwerken, applicaties (b.v. bedrijfsvoering) en opslag van data en de veiligheidseisen rond beheer. De marktpartijen missen uitgangspunten rond de openheid van het platform, diensten als betaal-TV, spraak en internet en de inzet van de devices.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) is voornemens om justitiabelen te voorzien van een persoonlijk device. Justitiabelen kunnen daarmee vanuit hun cel of kamer in de gevangenis, TBS-kliniek, jeugdgevangenis of vreemdelingenbewaring op zoek naar een baan, een cursus volgen of met de instellingsadministratie hun zaken afhandelen. Dit programma heet "Zelfbediening Justitiabelen" of ZBJ. Omdat ZBJ een groot en technisch complex project is, is besloten al vroegtijdig marktpartijen te consulteren om de haalbaarheid van de oplossingen te toetsen en deze waar mogelijk robuuster te maken.

1.2 Doel van de ICT Haalbaarheidstoets

De ICT Haalbaarheidstoets is een instrument van branchevereniging Nederland ICT dat door de Overheid ingezet wordt om in een vroegtijdig stadium in de markt pre-competitief te toetsen of een strategie voor een project of aanbesteding haalbaar en realistisch is. De toets is ontwikkeld in samenwerking met de ministeries van BZK en EZ, is onderdeel van de iDialoog (de samenwerking tussen Rijk en ICT Bedrijfsleven) en wordt sterk gestimuleerd vanuit de Rijksoverheid.

De ICT Haalbaarheidstoets wordt onder verantwoordelijkheid van de projectleider van Nederland ICT uitgevoerd. Uitvoering geschiedt voor een groot deel door PBLQ HEC. In Nederland is de ICT Haalbaarheidstoets circa 25 keer uitgevoerd.

Het proces om de ICT Haalbaarheidstoets uit te voeren bestaat uit zes opeenvolgende stappen:

- *Stap 1: De vraagstelling*
Een overheidsorganisatie komt met een vraag, concept of idee naar Nederland ICT om voor te leggen aan ICT-bedrijven. Nederland ICT formuleert in overleg een heldere vraagstelling en doet een aankondiging van de ICT Haalbaarheidstoets aan de markt.
- *Stap 2: Deelnemers workshop*
In overleg met Nederland ICT selecteert de vragende overheidsorganisatie een aantal ICT-bedrijven, dat wil deelnemen aan de workshop.
- *Stap 3: De workshop*
Nederland ICT organiseert een workshop waarin de deelnemers discussiëren over de haalbaarheid van de vraag, het concept of idee. Ook de vragende overheidsorganisatie neemt actief deel aan de workshop.
- *Stap 4: De concepttoets*
Op basis van de resultaten van de workshop, stelt Nederland ICT een concept-rapportage op.

- *Stap 5: De tweede ronde*
Nederland ICT legt de conceptrapportage voor aan de deelnemers van de workshop. Op individuele basis kunnen zij schriftelijk reageren en aanvullingen geven.
- *Stap 6: De definitieve toets*
Waar mogelijk verwerkt Nederland ICT de aanvullingen van de workshopdeelnemers. De ICT Haalbaarheidstoets wordt daarna geanonimiseerd aangeboden aan de vragende overheidsorganisatie.

De toets levert een advies op dat in een vroegtijdig stadium aangeeft of het programma ZBJ tot een succes kan leiden en hoe de kans op succes vergroot kan worden.

1.3 Aanpak

Conform het concept van de ICT Haalbaarheidstoets zijn de volgende stappen uitgevoerd:

- De programmaorganisatie heeft een kort omschreven vraag over het programma ZBJ aan Nederland ICT voorgelegd;
- Nederland ICT heeft op 18 september 2014 alle marktpartijen (leden en niet-leden) uitgenodigd voor een workshop waarin zij kunnen reflecteren op de haalbaarheid van het idee/concept;
- Zo'n 30 bedrijven hebben zich aangemeld voor de workshop, waarvan er 21 zijn uitgenodigd deel te nemen aan de workshop op 30 september. Een lijst met deelnemers is opgenomen in bijlage A;
- In de workshop zijn de deelnemende bedrijven (de markt) en de vragende partij (DJI) een dialoog aangegaan over de vraagstelling;
- Onder auspiciën van Nederland ICT is het resultaat van de workshop verwerkt in een geanonimiseerde conceptrapportage;
- De conceptrapportage is aan de marktpartijen voorgelegd voor commentaar. Daarna is het rapport definitief gemaakt en namens de markt aangeboden aan DJI;
- Het eindrapport is openbaar gemaakt via de website van Nederland ICT, het ministerie van V&J, en is (digitaal) aan de deelnemende bedrijven toegestuurd.

1.4 Indeling rapport

Hoofdstuk 2 beschrijft de vraagstelling van DJI aan de markt over het programma ZBJ. Deze vraagstelling kent drie hoofdvragen. Deze drie hoofdvragen komen aan de orde in de hoofdstukken 3, 4 en 5.

Bijlage A bevat de lijst van deelnemers aan de workshop.

Bijlage B geeft de toelichting en achtergrondinformatie over het programma ZBJ zoals de partijen die aan de workshop deelnamen ook hebben ontvangen.

Dit rapport hanteert vaak het begrip 'de markt', hoewel niet in alle gevallen alle deelnemers een bepaalde mening onderschrijven. Dit rapport geeft het gemeenschappelijke beeld van de (meerderheid van de) aanwezige partijen.

Voor meer informatie of vragen inzake dit rapport kunt u contact opnemen met Nederland ICT: **Floor Lekkerkerker**, tel. **0348 - 49 36 36** of via e-mail: **haalbaarheidstoets@nederlandict.nl**.

2 Vraagstelling

2.1 Aanleiding

Justitiabelen kunnen met ZBJ vanuit hun cel of kamer in de gevangenis, Tbs-kliniek, jeugdgevangenis of vreemdelingenbewaring op zoek naar een baan, een cursus volgen of met de administratie hun zaken afhandelen.

Het gaat om zo'n 9.000 justitiabelen die op elk moment van het jaar gebruik maken van de faciliteiten van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Op jaarbasis zijn dat in totaal zo'n 40.000 personen, waardoor gebruikers gemiddeld maar korte tijd gebruiker zijn. DJI beheert straks 40 locaties (gebouwen) waar de justitiabelen gehuisvest zijn. Er zijn ook zo'n 10.000 DJI-medewerkers die in meer of mindere mate betrokken zijn bij het primaire proces en die dus in aanraking zullen komen met de nieuwe voorziening.

Uitgangspunt is dat de ICT dicht bij de justitiabele komt te staan. Dat betekent dat hij of zij een eigen device ter beschikking heeft en dat er persoonsgebonden autorisatieniveaus zijn waarop hij/zij gebruik kan maken van de voorzieningen. Medewerkers van DJI kunnen door wijzigingen in de autorisatieniveaus de mogelijkheden van de device van justitiabelen aanpassen.

Doelstellingen

Een aantal belangrijke doelstellingen voor het project ZBJ zijn:

- 1 januari 2016 staat er een platform, minimaal in de eerste 5 locaties uitgerold (met nader te bepalen hoeveelheid gebruikers), met een volwaardige beveiliging en minimale set functionele toepassingen.
- Full Service: de leverancier met de integrator rol neemt de verantwoordelijkheid voor de integratie en juiste samenwerking van alle componenten (die gedeeltelijk onder bestaande mantels ingekocht worden).
- De leverancier wordt per dag per gebruiker betaald. DJI kan de hoeveelheid justitiabelen vrij nauwkeurig voorspellen.
- (Vrijwel) elke justitiabele krijgt een device waarop deze op zijn/haar eigen autorisatieniveau toegang krijgt tot de diensten. Justitiabelen kunnen met ZBJ vanuit hun cel of kamer in de gevangenis, Tbs-kliniek, jeugdgevangenis of vreemdelingenbewaring onder meer op zoek naar een baan, een cursus volgen of met de administratie hun zaken afhandelen.

2.2 Vragen aan de markt

Tijdens de workshop wil de programmaorganisatie ZBJ duidelijkheid hebben over de haalbaarheid van het programma ZBJ. Daartoe worden de volgende drie hoofdvragen met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven besproken:

1. Zijn de hierboven geschetste doelstellingen naar uw mening haalbaar en realistisch? Zo niet, waarom niet?

2. Perceelindeling & Regie:

- a. Is het hierboven beschreven concept naar uw mening als één integrale dienst in de markt af te nemen (m.u.v. housing & hosting)?
- b. Is de volgende splitsing in percelen volgens u logisch en werkbaar?
  - a. WAN + internet access
  - b. (Wireless) LAN op 40 locaties met bereik in elke cel
  - c. Platform (devices, operating systems, beveiliging van devices, beheer module, logging, autorisatie etc.)
  - d. Software/apps en portalen
  - e. Integrator en projectmanagement

Housing en hosting moeten in één van de rijksdatacenters plaatsvinden.

In alle kavels gaat het om het initieel leveren, bouwen en installeren van de diensten, en het beheren en moderniseren van de diensten gedurende tien jaar.

3. Zijn de technische uitgangspunten, zoals geformuleerd in bijlage B naar uw mening werkbaar en toekomstvast?

3 Vraag 1: Zijn de hierboven geschetste doelstellingen naar uw mening haalbaar en realistisch? Zo niet, waarom niet?

Doelstellingen

Een aantal belangrijke doelstellingen voor het project ZBJ zijn:

- 1 januari 2016 staat er een platform, minimaal in de eerste 5 locaties uitgerold (met x gebruikers), met een volwaardige beveiliging en een minimale set functionele toepassingen.
- Full Service: de leverancier met de integrator rol neemt de verantwoordelijkheid voor de integratie en juiste samenwerking van alle componenten (die gedeeltelijk onder bestaande mantels ingekocht worden).
- De leverancier wordt per dag per gebruiker betaald. DJI kan de hoeveelheid justitiabelen vrij nauwkeurig voorspellen.
- (Vrijwel) elke justitiabele krijgt een device waarop deze op zijn/haar eigen autorisatieniveau toegang krijgt tot de diensten. Justitiabelen kunnen met ZBJ vanuit hun cel of kamer in de gevangenis, Tbs-kliniek, jeugdgevangenis of vreemdelingenbewaring onder meer op zoek naar een baan, een cursus volgen of met de administratie hun zaken afhandelen.

3.1 Het antwoord van de markt samengevat

De marktpartijen geven aan dat de doelstellingen van DJI haalbaar zijn onder een aantal voorwaarden. Het is haalbaar omdat er genoeg (standaard) producten en diensten op de markt zijn om deze "zelfbediening justitiabelen" in relatief korte tijd te realiseren.

De doelstellingen zijn alleen haalbaar wanneer de marktpartijen een samenwerkingsverband (kunnen) vormen en er 10 tot 12 maanden beschikbaar zijn voor een aanbestedingstraject en de eerste fase van de realisatie.

Bij de publicatie van de aanbesteding is helderheid nodig over de inzet van de bestaande leveranciers van DJI. De marktpartijen bevelen aan de omschrijving van de gevraagde functionaliteit open en flexibel te houden en te richten op gebruik van standaard producten; het is immers moeilijk voorspelbaar wat de technologische en functionele ontwikkelingen zullen zijn, evenals de wijzigingen in gebruikerswensen en eisen.

3.2 Inbreng en discussie aan de tafels

Tijdig starten

Het is, naar de mening van de marktpartijen verstandig als DJI zich als eerste zal blijven realiseren dat het gaat om een heel complex geheel. De planning is mogelijk, maar uitdagend. Zowel de aanbesteding als de eerste invoering kosten ongeveer zes maanden doorlooptijd vanaf publicatie respectievelijk contractering. Veel sneller zal het niet kunnen gaan. Dat betekent dat de publicatie uiterlijk in januari 2015 moet plaatsvinden.

Ook dan zal het waarschijnlijk heel moeilijk zijn om alle functionaliteit op 1 januari 2016 op te leveren. Gefaseerde oplevering, waarbij vanaf 1 januari met simpele functionaliteit kan worden gestart die geleidelijk uitgebreid wordt, lijkt het meest realistische scenario.

Vormen samenwerkingsverband meerdere partijen

De vraagstelling impliceert dat er een system integrator is die de verschillende producten en diensten aan elkaar knoopt, in rekening brengt bij DJI en de deelnemende partijen betaalt. Dit hoeft niet de in omzet grootste leverancier te zijn, en dus hoeft de integrator niet per se de hoofdaannemer te zijn.

Het kost de marktpartijen tijd om samenwerkingsverbanden te vormen en onderling afspraken te maken over rollen en verrekening. Zeker wanneer er door de marktpartijen ook moet worden samengewerkt met verplichte leveranciers die nu al raamovereenkomsten hebben met DJI. De verwachting is dat consortiumvorming een aanzienlijke druk zal leggen op de in de aanbesteding beschikbare tijd. DJI doet er naar de mening van de markt dus goed aan om voldoende tijd te nemen voor de aanbestedingsprocedure.

Full service

Het full-service aspect van deze aanbesteding is voor de marktpartijen een voorwaarde voor succes. Als DJI 'onder de motorkap' wil meepraten, zal de planning om in 2015 operationeel te zijn, niet haalbaar zijn. Dat betekent dus functionele eisen stellen en buiten de beveiligingseisen niet te veel non-functionele eisen stellen.

Prijsstelling en rapportage over gebruik

De voorgestelde prijs per gebruiker per periode kan, maar de markt ziet ook andere mogelijkheden. Als de bezettingsgraad van DJI hoog (en relatief constant) is, kan wellicht eenvoudiger met een flat fee gerekend worden. De markt is verdeeld over welk model voor afrekenen het beste is. Wanneer er per gebruiker afgerekend wordt, kunnen er leveranciers zijn die de onzekerheid over de totale omzet zullen doorberekenen in de kosten per gebruiker, waardoor DJI uiteindelijk meer kwijt is.

Rapportage over gebruik en gebruikers is los van facturering zeer gedetailleerd in te richten.

Open specificeren

De marktpartijen vragen DJI daarnaast vanuit een planningsoogpunt de specs zo scherp en helder mogelijk te formuleren, maar niet zo breed mogelijk. Dat betekent het specificeren van heel heldere, duidelijke uitgangspunten zonder dat DJI allerlei kleine specifieke eisen op detailpunten stelt. DJI heeft zelf in grote mate in de hand of de planning realistisch is door de eisen die ze zelf stelt. In andere woorden: "Beperk je zoveel mogelijk in het stellen van eisen maar geef duidelijk aan wat je doelstellingen zijn.

Formuleer wensen waarbij je de aanbieders de kans geeft met alternatieve oplossingen te komen die wellicht al standaard (dus voordelig) beschikbaar zijn.”

De markt adviseert DJI om te voorkomen dat er een RFP komt met pagina's vol rapportage en monitoring eisen waarbij niet duidelijk is voor welk doel die eisen zijn opgenomen, en waarbij een individuele (wellicht ongelukkig geformuleerde) eis kan leiden tot hoge kosten en onevenredige impact op de uiteindelijke voorziening.

Standaard producten

ZBJ kan het beste gebruik maken van zo veel mogelijk standaard componenten. DJI wordt geadviseerd vooral geen al te afwijkende functionaliteit te willen. Dat betekent gebruik maken van een kant en klaar platform, dat ingericht wordt ten behoeve van DJI. Dat platform moet open zijn, in de zin dat het mogelijk moet zijn om apps te ontwikkelen die gebruik maken van het platform, waarbij het platform ervoor zorgt dat die apps zich (blijven) houden aan de voorwaarden (o.a. beveiligingseisen) die aan ZBJ-apps gesteld worden.

Scope en duur van de opdracht

De marktpartijen geven DJI mee dat tien jaar een hele lange tijdsspanne is. Zeker omdat we eigenlijk nog nauwelijks weten op welke manier we over tien jaar met IT omgaan en wat we dan 'normaal' vinden en verwachten. De enige manier om hiermee om te gaan is door de 'openheid' van het platform als kernvoorwaarde in de aanbesteding op te nemen. Daardoor kan er doorgebouwd blijven worden en kan ZBJ toekomstbestendig worden.

Gevolgen voor DJI

Deze nieuwe dienst van DJI voor justitiabelen heeft ook gevolgen voor de medewerkers en werkwijze van DJI zelf. De marktpartijen raden DJI aan daar voldoende aandacht aan te besteden en ook rekening te houden met functionele en/of technische eisen vanuit het beheer door de medewerkers van de toepassingen. Ook de bedrijfsprotocollen en voorschriften kunnen c.q. moeten door de inzet van ZBJ gewijzigd worden.

4 Vraag 2: Perceelindeling & Regie

Vraag 2 bestond uit 2 deelvragen:

- a. Is het hierboven beschreven concept naar uw mening als één integrale dienst in de markt af te nemen (m.u.v. housing & hosting)?
- b. Is de volgende splitsing in percelen, volgens u logisch en werkbaar?
  - a. WAN + internet access
  - b. (Wireless) LAN op 40 locaties met bereik in elke cel
  - c. Platform (devices, operating systems, beveiliging van devices, beheer module, logging, autorisatie etc.)
  - d. Software/apps en portalen
  - e. Integrator en projectmanagement

Housing en hosting moeten in één van de rijksdatacenters plaatsvinden.

In alle kavels gaat het om het initieel leveren, bouwen en installeren van de diensten, en het beheren en moderniseren van de diensten gedurende tien jaar.

4.1 Het antwoord van de markt samengevat

De marktpartijen zien geen expliciete voordelen van deze perceelindeling. Het lijkt vooral bedoeld om eventuele bestaande leveranciers een duidelijke plek te kunnen geven. De marktpartijen geven in meerderheid voorkeur aan het als geheel uitzetten van de vraag naar een DJI passend platform voor de zelfbediening, zodat de marktpartijen zelf de verdeling nu en in de toekomst kunnen inrichten. Dat levert zowel vereenvoudiging bij realisatie als bij beheer op. Een uitzondering op deze lijn is het inkopen van commodity diensten. Een belangrijk aandachtspunt is het voldoende open en flexibel houden van de in te richten infrastructuur ten behoeve van toekomstige ontwikkelingen.

4.2 Inbreng en discussie aan de tafels

Perceelindeling is ongelijk aan verantwoordelijkheidsverdeling

De indeling in een aantal verschillende kavels is een andere verantwoordelijkheidsverdeling dan die in de eerste vraag aan de orde kwam. De marktpartijen hebben een aantal belangrijke kanttekeningen bij de indeling die in vraag 2 voorgesteld wordt.

Commodity producten

In de aanbesteding zitten een aantal commodity producten. Commodity producten zijn zaken als TV-signaal, intra- en internet verbindingen, devices, etc. De markt merkt op dat het een gemiste kans zou zijn om die op dezelfde wijze aan te besteden als het technische platform. Er is hier een aantal redenen voor:

- Ten eerste zullen commodities over de looptijd van tien jaar in prijs dalen. Nu aanbesteden maakt dat je geen of minder voordeel hebt van die prijsdaling.

- Commodities integraal onderdeel uit laten maken van de aanbesteding, maakt dat je niet van commodity leverancier kan wisselen als dat wenselijk is.
  - Het type commodity dat DJI over tien jaar nodig heeft, is mogelijk anders dan de commodity die nu ingekocht kan worden. De iPhone was er tien jaar geleden ook nog niet en die heeft toch behoorlijk wat veranderd in de manier waarop we IT-diensten afnemen.

Verantwoordelijkheid

Wanneer de commodity onderdelen uit de aanbesteding gehaald worden, zijn de meeste marktpartijen het erover eens dat de overige onderdelen van ZBJ in één aanbesteding moeten worden samengevoegd. Je kunt als leverancier eigenlijk geen verantwoordelijkheid nemen voor derde-partijen die door V&J geselecteerd zijn, onder condities die de verantwoordelijke partij zelf niet in de hand heeft. Als het al mogelijk is, dan staan hier vaak hoge kosten (in termen van het in te richten governance model) tegenover.

Kaderstellend of voorschrijvende specs

De zogenaamde specs (specificaties - beschrijvingen van wat het ZBJ product moet doen) kunnen door DJI op verschillende manieren opgesteld worden. De marktpartijen hebben een duidelijke voorkeur voor kaderstellende specs. Daarmee geeft DJI vooral aan wat hun bedoeling is met ZBJ maar schrijft ze niet voor op welke manier de functionaliteiten en randvoorwaarden ingevuld worden. Doet DJI het omgekeerde en schrijft ze de markt precies voor hoe de ZBJ-componenten moeten worden gebouwd, dan heeft ze geen baat bij het in de markt aanwezige innovatievermogen en zijn er voor de marktpartijen ook geen mogelijkheden om zelf innovatieve, slimme oplossingen aan te dragen voor een succesvolle realisatie van ZBJ.

De marktpartijen merken overigens wel op, dat vooral de beveiligingseisen wel zeer gedetailleerd beschreven moeten worden, maar dat vooral in de functionele specs ruimte gehouden moet worden voor innovatie vanuit de markt. DJI wordt door de markt geadviseerd de beveiligingseisen niet zo te kiezen dat geen gebruik meer gemaakt kan worden van 'standaard producten'. ("DJI zou volgens ons moeten voorkomen dat als onderdeel van ZBJ een eigen Operating System ontwikkeld moet worden".)

Groeipad

In plaats van een indeling in percelen kan ook de groei van de functionaliteit als fasering aangehouden worden. Bijvoorbeeld door pilots en/of latere toevoeging van functionaliteit te benoemen. Een aandachtspunt daarbij is hoe de (hoge initiële investerings-)kosten over de looptijd van het contract verrekend worden.

5 Vraag 3: Zijn de technische uitgangspunten, zoals geformuleerd in bijlage B naar uw mening werkbaar en toekomstvast?

5.1 Het antwoord van de markt samengevat

De markt geeft aan dat een aantal van de uitgangspunten veel invloed op de te realiseren oplossing en het beheer zullen hebben. Andere uitgangspunten worden juist gemist. Veel vragen en opmerkingen van marktpartijen hebben betrekking op de eis Wifi-TV, het aantal DJI medewerkers dat er gebruik van gaat maken (voor beheer doeleinden), de scheiding of koppeling met andere netwerken, applicaties (b.v. bedrijfsvoering) en opslag van data en de veiligheidseisen rond beheer. De marktpartijen missen uitgangspunten rond de openheid van het platform, diensten als betaal-TV, spraak en internet en de inzet van de devices.

5.2 Inbreng en discussie aan de tafels

TV altijd beschikbaar?

Een belangrijke eis van DJI is dat TV altijd beschikbaar is, ook als het wifi-netwerk uitvalt. Tegelijkertijd moet TV eigenlijk wel in ZBJ opgenomen worden. De justitiabele kijkt geen TV meer via een vast scherm in de kamer of cel, maar alleen nog via zijn/haar eigen device. Door de markt worden deze twee uitgangspunten ter discussie gesteld:

- Als Wifi niet het enige kanaal is dat TV-sigitaal kan doorgeven, dan moet er toch een bedrade verbinding naar de kamer/cel komen. De marktpartijen vragen zich af of de bestaande tv niet gewoon kan blijven staan als back-up danwel via COAX blijft werken?
- Een andere optie is om TV diensten voorlopig nog niet mee te nemen binnen ZBJ. Op een later moment kan dan een app via het platform in gebruik worden genomen waarmee de justitiabele alsnog ZBJ gaat gebruiken om TV te kijken.

In beide gevallen is het dan in ieder geval niet nodig om twee infraverbindingen naar de cel te realiseren. Dat zou het geheel onnodig duur maken qua voorziening.

Ook COAX tv kan overigens wel eens uitvallen. Het advies is dus om geen eis van 100% beschikbaarheid op te nemen. Dat levert altijd extreem hoge kosten op.

Eisen en wensen

In het document staan een aantal zaken die harde eisen zijn, en andere 'eisen' zou je misschien meer als wensen kunnen zien. De markt vraagt aan DJI om goed onderscheid te maken in de eisen die echt harde eisen zijn en de eisen die eigenlijk wensen zijn. Daardoor kunnen de marktpartijen meer innovatie in het project brengen en zelf zoeken naar mogelijkheden om de totale kosten te beperken.

Marktpartijen verwachten met name expliciete eisen rond de veiligheid (beheer en gebruik al dan niet in bepaalde gebruikersgroepen van medewerkers en justitiabelen verdeeld), infrastructuur (servercapaciteit, toegang tot infrastructuurgebonden content, netwerken, koppelingen, data) en openheid i.c. flexibiliteit in de functionaliteit.

N.B.: Sommige content is wettelijk gebonden aan bepaalde infrastructuur. Zo mogen bepaalde providers hun content (b.v. televisiezenders) niet via andere kanalen aanbieden.

Keuzes maken

In het document kunnen de marktpartijen duidelijk zien welke richting DJI op wil met ZBJ. Er zijn echter ook nog veel keuzes te maken. Mede op basis van de input van de workshop hopen de marktpartijen wel dat DJI een aantal van die keuzes vooraf maakt.

6 Conclusies en aanbevelingen

Deze haalbaarheidstoets heeft als hoofdvraag inzicht te krijgen in de haalbaarheid van het project ZBJ. Alle deelnemers wordt gevraagd om na afloop van de discussie hun finale commentaar op basis van de discussie van vandaag te geven. Deze finale aanbevelingen zijn op deze pagina beknopt weergegeven.

Naar aanleiding van de discussie aan de tafels concludeert René Brozius (opdrachtgever bij DJI) dat:

- Er goed moet worden nagedacht over scoping. Bijvoorbeeld door geen gebruik te maken van percelen maar te focussen op kader met criteria (best value procurement).

De marktpartijen geven tot slot samenvattend de volgende aanbevelingen:

- Business requirements moeten door DJI zelf bepaald worden, maar we adviseren DJI om die door een externe onafhankelijke consultant tot goede specs te laten verwerken.
- Beschrijf de 'As is'. Beschrijf heel duidelijk de gewenste behoefte. Probeer veel te hergebruiken.
- DJI moet zelf specs formuleren en alles in één aanbesteding uitzetten. Waarbij DJI vooral de regie voert.
- Focus op integratie van verschillende onderdelen, en zorg dus voor een sterke rol van de integrator.
- DJI zoekt ontzorging, laat de markt dat doen, wel graag de commodities eruit knippen.
- Wees kaderstellend. Bepaal welke eisen je hebt en stel criteria voor. Vraag ook aandacht voor de TCO in beheer.
- Maak er een best value procurement (BVP) aanbesteding van, ga op zoek naar de expert en vraag daarbij om een creatieve financiering.
- Maak het minder complex, kijk naar andere ervaringen in binnenland en buitenland.
- Zorg voor standaardisatie en minimaal maatwerk, zodat je meegaat met de ontwikkeling in de markt.
- Laat de commodities ook echt commodities zijn. Maak van de functionaliteiten legoblokjes die je met elkaar kan combineren.
- De looptijd van het ZBJ contract maakt dat er conflicterende belangen tussen diverse inkoopcontracten ontstaan. Maak gebruik van het idee van 'lego-blokjes' om alles op elkaar te passen.
- De rol van DJI is vooral strakke regievoering. Sta hierbij wel open voor innovatie.
- ZBJ is een nieuwe toepassing in een complexe omgeving. Kaders stellen is van groot belang, bouw daarbij bewust flexibiliteit in.
- Gewoon aan de slag gaan en doen! Neem in de aanbesteding de vraag op hoe je nog € 5 miljoen kan besparen. Daag de markt dus uit.
- Beschrijf in de aanbesteding alleen de gewenste functionaliteit, de marktpartijen vinden elkaar wel.
- Eis niet alle eisen en wensen in het eerste traject. DJI moet initieel minder eisen en zorgen voor een groeipad, dat maakt het haalbaarder en dan is er ook meer te wensen in de toekomst.

- Maak op security weinig compromissen. DJI moet functioneel wel zorgen voor een open platform naar de toekomst. Dus zorg voor flexibiliteit door in componenten te werken.

Bijlage A: Deelnemers

Abilis	De heer F. van Poeteren
Aruba Networks	De heer T. Baretta
Atos	De heer P. Meester
Capgemini	De heer R. Jordaan
CGI	De heer B. van Staalduinen
Detron ICT Groep	De heer R. van Hagen
DJI	De heer R. Brozius
DJI	Mevrouw J. van Bommel
DJI	De heer W. Kramer
DJI	De heer P. van de Lek
Ebo Enterprises	De heer C. Dhaene
Imtech ICT	De heer S. Veldkamp
Inmote	De heer R. Heuven
IOLAN	De heer G. Verbiest
KPN	De heer W. van der Geest
Nederland ICT	Mevrouw F. Lekkerkerker
Oracle	De heer M. Godschalk
PBLQ	De heer T. Kronenburg
PBLQ	De heer M. Radema
PBLQ	De heer J. van Veenen
Tele2	De heer A. de Groot
Telio	De heer K. Toorenaar
Unisys	De heer R. Huijgens
HP	Mevrouw S. Kruijswijk
UPC	De heer L. Dam
Vodafone	De heer F. Bargmann
SAP	De heer D. Maanster
IBM	De heer B. Dröge

Bijlage B: ZBJ Principes ten behoeve van Marktconsultatie

1 Uitgangspunten & Voorwaarden ZBJ

Zelfbediening Justitiabele (ZBJ) staat voor een concept waar situationeel en op individueel niveau duidelijk afgebakende functionaliteit ter beschikking wordt gesteld aan justitiabelen. Doel hiervan is zelfredzaamheid te bevorderen en hen meer verantwoordelijkheid te geven over hun eigen functioneren. Dit concept past in het algemene toekomstbeeld van DJI dat in het Masterplan van DJI is beschreven en sluit aan op (beleids)projecten als Nieuwe Regimes.

De term, zelfredzaamheid, verwijst naar de ondersteuning waarbij justitiabelen waar mogelijk en gewenst zelf hun communicatie- en procesgerichte zaken kunnen regelen. Een dergelijke procesondersteuning maakt de genoemde processen minder arbeidsintensief voor het personeel van de justitiële inrichting en het verkleint de afhankelijkheid van justitiabelen van personeel. Daarbij vergroot het de autonomie, de regelruimte voor justitiabelen dat bijdraagt aan het voorkomen van hospitalisatie en terugdringen van de recidive. Justitiabelen krijgen hiertoe op individuele basis de beschikking over ICT voorzieningen (Devices, App's) waarmee ze in staat zijn hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en zich beter voor te bereiden op hun terugkeer in de samenleving.

In de eindsituatie van het ZBJ-project komen diverse functionaliteiten beschikbaar voor justitiabelen, welke zijn onder te verdelen in een aantal categorieën:

Wenkend perspectief ZBJ 1

De functies in de verschillende categorieën zullen in een aantal plateaus worden ontwikkeld en gefaseerd aan DJI en de Justitiabele beschikbaar worden gesteld. De figuur hierboven geeft een overzicht van alle categorieën.

ZBJ wordt ontwikkeld op basis van een plateau planning. De volgende functies zullen beschikbaar komen via plateau 1:

- De ZBJ basis dienst, gebaseerd op een separate netwerk infrastructuur (WAN en (W)LAN)
- E-formulieren: Elektronische verzoek documenten voor verschillende verzoeken zoals bezoek arbeid, bezoek bibliotheek, verzoek tot maaltijd wijzigingen, melding van storingen op cel etc.
- Opleiding: basisopleidingen zoals taal en rekenopleiding
- Internet gebaseerde functies t.b.v. wonen, werk (UWV, sociale woningbouw).
- Televisie: Met de introductie van meerpersoons cellen is er de behoefte ontstaan om meer televisies op een cel te hebben. Om dit mogelijk te maken is gekozen voor IP-TV waardoor justitiabelen zelf via een mobiel device een eigen TV zender kunnen kiezen.

De invulling van de vervolg plateau's vindt plaats gedurende het project. Als voorlopig eindpunt kan de globale functie beschrijving in het wenkend perspectief ZBJ gehanteerd worden.

ZBJ geeft daarnaast een nadere invulling aan de missie van DJI en de doelstellingen van nieuwe regimes in de instellingen, zoals het Dagprogramma Beveiliging en Toezicht op maat (DBT) in de sector Gevangeniswezen. Aan deze programma's gerelateerd krijgt de justitiabele met de invoering van Zelfbediening Justitiabelen, de mogelijkheid tot meer verantwoordelijkheden binnen het detentie regime. Door het geven van verantwoordelijkheden, het toezicht houden op hoe de justitiabele zijn verantwoordelijkheid neemt en daar waar nodig corrigerend op te treden is de verwachting dat de justitiabele beter wordt voorbereid op zijn terugkeer in de maatschappij. ZBJ is daarbij een hulpmiddel.

Justitiabelen krijgen via ZBJ de beschikking over een (mobiel-) device, waarmee deze in staat is om uitsluitend en alleen de hem toegestane functionaliteiten te gebruiken. Direct beheer van het device ligt bij de directeur van de inrichting onder wiens verantwoordelijkheid de justitiabele valt. Het mag niet mogelijk zijn om met dit device andere functionaliteiten te gebruiken dan welke gecontroleerd zijn verstrekt. Via het device moeten vanuit de hiervoor benoemde categorieën gecontroleerd en situationeel (per justitiabele) functionaliteiten kunnen worden ontsloten gezamenlijk bedoeld om de justitiabele beter voor te bereiden op zijn terugkeer in de maatschappij.

Daarnaast is het gebruik van devices voor het ontsluiten van binnen de categorieën benoemde functies er ook op gericht efficiency voordelen te bieden aan DJI. Dagelijkse werkprocessen vereisen handmatige en veelal inefficiënte tijdrovende activiteiten. Door invoering van ZBJ kunnen deze worden terug gebracht tot een minimum. Tevens worden Justitiabelen daarmee actief betrokken bij de werkprocessen die hen direct aangaan.

Voorbeeld: het verzoekproces is een volledig papieren proces, waarbij er veel soms herhaaldelijk gegevens overgeschreven worden. Dit is inefficiënt en tijdrovend. Door de justitiabele zelf elektronische verzoeken in te laten dienen kunnen efficiency voordelen behaald worden.

1.1 Afhankelijkheden

1.1.1 Eerste lijn helpdesk

Er dient een eerste lijn helpdesk te zijn. DJI kent een centrale helpdesk. Storingen en vragen zullen door DJI medewerkers aan deze eerste lijn helpdesk gesteld worden. Het lijkt DJI logisch dat gebruik gemaakt wordt van deze helpdesk.

1.1.2 Jubit/Jubes

Al het web services verkeer dient plaats te vinden via een service bus. DJI heeft hiervoor een service bus beschikbaar (Jubes). Deze is via het JUBIT netwerk beschikbaar. Voorzien is dat deze gebruikt wordt voor uitwisselen justitiabele identiteit gegevens en data uitwisseling tussen DJI systemen en (toekomstige) applicatieve systemen binnen ZBJ zoals bijvoorbeeld activiteiten-, bezoekplanning en koppeling rekening courant aan Leonardo.

1.2 Buiten scope

1.2.1 Netwerkbekabeling

- Het leveren van de benodigde (fiber) patchkabels en andere fysieke bekabeling voor het realiseren van de bovenstaande infrastructuren

1.2.2 Client devices

De voorziene cliënt devices (hardware) worden aan justitiabelen uitgereikt, en aan Inrichting medewerkers t.b.v. monitoring in die gebieden waar justitiabelen PI-medewerkers gezamenlijk voorkomen.

Aan de software infrastructuur leverancier wordt gevraagd om een managed operating system te leveren of te realiseren op het cliënt device.

Het cliënt device bestaat uit twee typen:

- Mobiel device (tablet)
- Vaste werkplek (PC)

Het mobiele device wordt aangesloten op een WLAN netwerk en een vaste werkplek wordt op een beperkt aantal locaties binnen iedere PI aangesloten op het bedrade deel van het justitiabele netwerk.

DJI kiest ervoor om een vaste werkplek te gebruiken in situaties waarbij justitiabelen veel dienen te typen. Te denken valt daarbij aan sommige lessituaties, maar ook bij het schrijven van CV's.

De Justitiabele heeft de beschikking over een mobiel device als deze op cel zit, of op vlak.

Client devices worden geleverd door de bestaande device leverancier. Hiervoor maakt DJI gebruik van bestaande mantelovereenkomst.

2 Aantallen

Voor het ontwerp wordt uitgegaan van de volgende kengetallen, gebaseerd op de gegevens van 2012:

- Dagelijks zijn zo'n 11.000 justitiabelen aanwezig
- Op jaarbasis zijn er zo'n 40.000 unieke justitiabelen
- 40 locaties
- Kan ervan worden uitgegaan dat 80% gelijktijdig televisie wil/kan kijken.

3 Ontwerp principes

Voor ZBJ zijn een aantal globale ontwerp principes als uitgangspunt genomen:

Principe	Hardheid
De ZBJ dienst is als platform dienst te gebruiken binnen alle DJI sectoren	Uitgangspunt
DJI kent meerdere sectoren. Iedere van de vier DJI sectoren kent een ander bedrijfsoptimum voor gebruik van de ZBJ dienst. Zo zal binnen de sector jeugd ZBJ worden ingezet bij ondersteuning van onderwijs, terwijl de ZBJ dienst bij Dforzo vooral ondersteunend zal zijn aan de therapie. Voor alle sectoren geldt dat de dienst zich richt op het ondersteunen van het verblijf binnen een PI en voorbereiden op terugkeer in de maatschappij (resocialisatie).	
Hergebruik van bestaande V&J contracten daar waar noodzakelijk, mogelijk en efficiënt	Uitgangspunt
Daar waar DJI mantels heeft voor het leveren van onderdelen van de ZBJ dienst is DJI gehouden om gebruik te maken van deze mantel contracten.	
De Justitiabele WLAN voorziening mag niet leiden tot wijzigingen op de buitenmuren	Uitgangspunt
De buitenmuren van een PI mogen geen aanknopingspunt vormen voor eventuele uitbraak poging.	
De dienst wordt geleverd vanuit Rijksdatacenters	Uitgangspunt
De ZBJ dienst wordt geleverd vanuit een Rijksdatacenter	
De justitiabele netwerk voorziening dient fysiek gescheiden te zijn van de DJI en rijks netwerk voorzieningen	Uitgangspunt
De Justitiabele netwerk voorziening dient fysiek gescheiden te zijn van de bestaande DJI netwerken. Dit om de integriteit van DJI netwerken en informatie voorzieningen maximaal te beschermen.	

Principe	Hardheid
Leverancier en geboden dienst voldoen aan BIR of ISO 27001 en ISO 27002	Uitgangspunt
Een passende informatie veiligheid is voor een dienst als ZBJ van groot belang. Passend wil in deze zeggen dat er een balans is tussen voorkoming en controle achteraf. DJI wil hiervoor samen met leveranciers periodiek risico's analyseren en evalueren om zo het risico profiel op de dienst te bepalen.	
Justitiabele devices zijn in een mobiel (draadloze) variant beschikbaar	Uitgangspunt
DJI wil justitiabelen de beschikking geven over een device op verschillende locaties in een PI. Dit kan zijn in een gespreksruimte met een advocaat, op cel, in een cursus situatie of in een cellenblok. Om dit mogelijk te maken zijn mobiele devices noodzakelijk.	
Er zijn justitiabele WAN en (W-)LAN voorzieningen	Ter bespreking
DJI heeft nog geen voorkeur voor gebruik van netwerk topologien. Een niet uitputtende laag van topologien en media zijn: UTP Coax WIFI LTE MPLS	
Gebruikmaking van Commodity hardware en software	Ter bespreking
DJI is in de overtuiging dat op basis van standaard hard- en software componenten een kosten efficiënte en robuuste oplossing gerealiseerd kan worden. Dit geldt voor zowel de back-end als de front-end onderdelen van ZBJ. De eventuele risico's op dit terrein zijn te beperken door organisatorische- en procedurele maatregelen.	
De ZBJ dienst maakt gebruik van end-end encryptie	Uitgangspunt
De ZBJ dienst maakt gebruik van end-end encryptie waarbij DJI controle heeft over de encryptie sleutel.	
DJI dient controle te hebben over alle verkeersstromen en devices	Uitgangspunt
Verkeersstromen dienen gecontroleerd, toegestaan of verbroken te worden. Hierbij dient een hoge mate van patroon herkenning en automatisering gerealiseerd te worden. Vreemde devices en gedragingen dienen opgemerkt en gerapporteerd te worden waarna acties ondernomen kunnen worden. Deze controle taak dient sterk instelbaar te zijn. Een verkeersstroom of patroon kan voor een groep van justitiabelen ongewenst zijn, terwijl deze voor een andere	

Principe	Hardheid
groep is toegestaan.	
TV-sigitaal distributie vindt lokaal plaats	Ter bespreking
De ZBJ functies zijn niet bedrijfskritisch. Dit met uitzondering van TV signaal distributie. Uitval van TV signaal distributie kan leiden tot onrust op cel en daarmee extra inzet van personeel. TV signaal distributie moet dan ook gegarandeerd worden op het moment dat WAN verbindingen of centrale ZBJ functies uitvallen. Daarnaast is DJI op dit moment niet gerechtigd om TV signalen centraal te distribueren naar alle PI's.	
Technisch beheer en sturing vindt centraal plaats	Ter bespreking
Hoe gaat hierbij om systeem- en netwerkbeheer, technische bewaking en monitoring. Hoe vindt deze plaats indien de dienst opgedeeld wordt in kavels. Waarbij het bewaken en monitoren van verkeersstromen tussen kavels niet mag leiden tot het verlies van inzicht en controle over de dienst.	
monitoring en bewaking kent een sterk gelaagde structuur. Functioneel beheer ligt grotendeels bij de medewerkers in de PI.	Uitgangspunt
Via de introductie van ZBJ wil DJI de justitiabele meer zelfbeschikking geven. Hierbij blijft het de taak van DJI om ongewenst gedrag te corrigeren. Dit is een proces waarbij de PI-medewerker en de justitiabele contact met elkaar hebben. Daarnaast is gewenst en ongewenst gedrag niet voor elke regime gelijk. Per regime, fase van detentie zijn hierin afwijkingen te onderkennen. Voorzien is dat zo'n 10.000 PI-medewerkers een taak gaan krijgen in het beheren, monitoren en bewaken van de ZBJ dienst.	
Er vindt geen data opslag plaats binnen de ZBJ infrastructuur. Data wordt vergaard en via de service bus met het DJI domein uitgewisseld;	Uitgangspunt
Binnen de visie van DJI vindt er geen permanente data opslag plaats op de justitiabele devices, en nauwelijks in de back-end diensten. Data wordt in de vorm van berichten uitgewisseld met het DJI domein alwaar opslag plaats vindt in de autoritieve systemen. Op dit uitgangspunt zijn enkele uitzonderingen te onderkennen zoals de opslag van identiteit en toegangscomponenten t.b.v. justitiabelen.	
ZBJ kent een centrale toegangsvoorziening	Uitgangspunt

Principe	Hardheid
<p>Gecontroleerde toegang voor de heterogene en snel wijzigende groep van justitiabelen is een essentieel onderdeel van de ZBJ dienst. Om dit mogelijk te maken is een centrale toegangsvoorziening op basis van bedrijfsregels noodzakelijk.</p> <p>De toegangsvoorziening controleert tevens de toegang tot gebruik van (device) rand apparatuur zoals bijvoorbeeld camera's en microfoons. Randapparatuur dient per app, tijdsvenster, locatie instelbaar te zijn voor gebruik.</p>	
Alle activiteiten van een justitiabele worden gelogd en kan over gerapporteerd worden	Uitgangspunt
<p>Vastlegging van deze gedragingen via log bestanden en rapportage hierover is een essentieel uitgangspunt bij de ZBJ dienst.</p>	
Apps en software infrastructuur zijn dermate eenvoudig in gebruik dat deze laagdrempelig zijn en begrijpelijk	Uitgangspunt
<p>De groep van justitiabelen bevat vele nationaliteiten en tevens een grote groep van laag-geletterden. Dit stelt hoge eisen aan het gebruiksgemak van de ZBJ dienst.</p>	
Functionaliteiten worden multi-language aangeboden;	Ter bespreking
<p>De groep van justitiabelen bevat vele nationaliteiten. Daar waar tekst uitingen gebruikt worden dienen deze voor zoveel mogelijk nationaliteiten leesbaar te zijn. Volledige dekking is niet noodzakelijk. De vijf belangrijkste talen dienen beschikbaar te zijn in de ZBJ dienst.</p>	
DJI heeft de beschikking over een "noodknop" om acuut functionaliteit onbeschikbaar te maken voor individuen, groepen of de gehele dienst;	Uitgangspunt
<p>Bij constatering van ongewenste gedragingen of gijzeling moet het mogelijk zijn om functionaliteit uit te schakelen.</p>	
Devices zijn waarde neutraal t.o.v. elkaar: er staat geen data of informatie op een device waardoor dit een interessant object wordt voor diefstal en/of afpersing;	Ter bespreking
<p>Door geen data op devices te plaatsen, en justitiabelen te groeperen met een gelijkvormige groep van functionaliteit is er geen incentive om een device van een andere justitiabele te bemachtigen.</p>	